

El trencanous de
Txaikovski
—Orquestra Simfònica
del Vallès & Gimeno

Nadal al Palau

Dissabte, 6 de gener de 2024 - 18 h

Diumenge, 7 de gener de 2024 - 12 h

Sala de Concerts

Concert organitzat i coproduït per:

Orquestra
simfònica
del Vallès

Patrocinadors i col·laboradors principals de l'OSV:

Finançat per:

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Borja González, art amb sorra

Luis Posada, narrador

Orquestra Simfònica del Vallès

Rubén Gimeno, director

Piotr Ílitx Txaikovski (1840-1893)

El trencanous, suite del ballet, op. 71 (selecció)

Obertura

Acte I

Marxa

Petit galop de les nenes i entrada de parents

Arribada de Drosselmeyer

Escena i dansa de l'avi

La sortida dels convidats. La nit

La batalla

Acte II

El Palau encantat de Confituramburg

Divertiment

Vals de les flors

Gran pas de dos

Pas de dos – Variació 2

Pas de dos – Coda

Vals final i apoteosi

Concert amb narracions en català.

Aquest concert té una durada de 70 minuts sense pausa.

La durada del concert és aproximada.

#simfònica #músicauniversal #enfamília #nousformats

Poema

Nadala

Ara que arribes, somni de Nadal,
joiós en el silenci de la fosca...
D'on ve la llum que vetlla en el fondal
i esguarda la paraula que s'embosca?

Un crit esquinça el ventre terrenal
i el cant que en neix s'escampa per la posta.
A l'alba el vent festeja divinal:
és temps de mirra i or, temps de resposta.

Homes: ¿que recordeu aquell portal
i el gest humil que al món l'estrella mostra?
Heu vist la fonda nit, l'alè pasqual,
que oculta entre els avets el seu bell rostre?

Una deu cristal·lina i eternal
encén boscatge endins la vella cova.
I l'aigua que prové del cel més alt
proclama de matí la bona nova.

Laia Llobera

(Desembre de 2023)

Comentari

El trencanous de l'OSV: interdisciplinarietat, fantasia i un mag de la sorra

Més enllà del repertori culte, acadèmic o del cànon a les sales de concerts, des de fa més d'una dècada la Simfònica del Vallès busca revivificar el format de concert tradicional integrant bandes sonores musicals de cinema, pop-rock i espectacles interdisciplinaris. En aquest sentit, la versió escurçada d'*El trencanous* de Txaikovski que ens proposa l'OSV estableix un maridatge amb altres disciplines artístiques i estètiques en què música, paraula, llums i l'habilitat fascinant de dibuixar amb sorra de Borja González interactuen en aquest sorprenent exemple d'art efímer.

Es tracta d'un creador que ha sabut desenvolupar una tècnica d'il·lustració singular, fruit de la seva investigació autodidàctica i pionera a Occident en la combinació d'arts escèniques i plàstiques. La seva idea es basa en el teatre de llums i ombres de segles anteriors i assoleix una representativitat visual que remet al cinema mut desenvolupant-se performativament. És a dir, realitzant-se durant el transcórrer de l'espectacle i esvaint-se en el temps, ja que les imatges se superposen, s'encadenen i es transformen: d'un dibuix en neix un altre.

Ho fa amb sorra del desert del Gobi de Mongòlia, preuada per les seves propietats: un gra molt fi, sec, suficientment pesant, però prou volàtil per relliscar damunt la taula de llum (una caixa de fusta amb llum i vidre translúcid) i per elaborar uns dibuixos de gran delicadesa amb què aconseguen estampes tan gràfiques i memorables com l'aparició de l'arbre de Nadal o la festa d'amor amb els dos rostres dels protagonistes com a conclusió. A més, l'observació del seu treball té un caràcter hipnòtic –i meditatiu, ja present en la filosofia zen amb dibuixos abstractes i les seves arrels filosòfiques i terapèutiques– que realça la teatralització de la sorra com a element. De fet, ocasionalment hi podreu observar una lleu coreografia gestual i economia dels moviments per transformar les escenes i no trencar la sincronia amb el guió àgil i concís ideat pel músic i president de l'OSV, Jordi Cos; de la locució de l'actor doblador Luis Posada; i de la pròpia selecció musical d'aquest ballet estrenat al Teatre Mariïnski de Sant Petersburg el desembre del 1892.

Basat en el conte de l'escriptor i compositor alemany E. T. A. Hoffmann (1776-1822), *El trencaous i el rei dels ratolins* (1819) originàriament és un text d'horror, amb amenaces, raptos i transformacions que ens recrea uns personatges i un món que en essència són pura fantasia, pertanyen a un país impossible de dolços concebut pel somni d'un infant; a diferència de, per exemple, els de *La bella dorment* del mateix Txaikovski que són personatges reals dins un conte. El ballari i coreògraf Marius Petipa (1818-1910) va adaptar el llibret a partir de la versió d'Alexandre Dumas pare transformant-ne els aspectes més enigmàtics i foscos sota un vel d'un caire inofensiu i màgia blanca en la línia de ballets *fairy*, tan del gust francès i rus durant el segle XIX. De fet, aquesta va ser la segona col·laboració amb Txaikovski, que d'adolescent havia vist moltes produccions de ballet procedents de França.

En aquest sentit, el romanticisme resplendent d'*El trencaous* i la seva música teatral alineada amb les necessitats de la dansa sublimen la fascinació del segle XIX per elements com: la fantasia, el somni, l'humor, l'amor i, especialment, els monstres, com el rei de la rates i el propi Trencaous, que és un autòmat humanitzat. Que s'oposen en una clàssica polaritat arquetípica entre bé i mal, allò sobrenatural i allò real, la foscor i la llum; on allò sinistre és abatut per la bellesa. Una bellesa que, amb aquests al·licients interdisciplinaris que ens brinda la Simfònica del Vallès, converteix els concerts en quelcom molt viu, en una festa cultural i en una experiència intensa, encertadíssima i ben calibrada per als sentits dels adults i dels infants.

Albert Ferrer Flamarich, Musicògraf i historiador de l'art

Palau de la Música Catalana Nadal al Palau

El Messies de Händel
Accentus, Insula Orchestra
& Laurence Equilbey

El trencanous
de Txaikovski
Orquestra Simfònica del Vallès,
amb espectacle d'art amb sorra
a càrrec de Borja González

Festival de valsos
i danses
Valsos i polques de la família
Strauss amb l'Orquestra Simfònica
del Vallès

Concert de Sant Esteve
Cors de l'Orfeó Català
& Cor de Cambra del Palau

Magnificat de Bach
Netherlands Bach Society
& Alex Potter

Les quatre estacions
de Vivaldi
Vespres d'Arnadí

Requiem de Mozart
Cor Madrigal & Orquestra
Simfònica del Vallès

Concert d'Any Nou
Orquestra Simfònica del Vallès

Bandes sonores
de Rota i Morricone
Orquestra Simfònica del Vallès

Biografies

Borja González, art amb sorra

Pintor, dibuixant i saltimbanqui, va passar per diferents escoles d'art per dominar totes les tècniques plàstiques i acrobàtiques a fi de fusionar-les als escenaris. Tècnic superior en il·lustració i disseny gràfic plàstic, també ha fet cursos de dibuix, pintura, ceràmica, esmalts, gravat, fotografia, etc. Titulat per l'Escola de Circ Rogelio Rivel, especialitat en equilibris acrobàtics, ha seguit durant tres anys cursos de verticals i tècnica de mà a mà a França i Barcelona amb diferents professors: Vicente Espinosa, Claude Victoria i Pascal Angelí. Ha participat en diferents companyies de circ des de l'any 2003 (Brequilbro Circ, Los Villalba, Circ Alienzo, Més Tumàcat).

A partir del 2010 va crear i va començar a actuar com a solista creant Borja Ytuquepintas, un projecte en el qual fusiona diferents arts a l'escenari, com ara l'art amb sorra, circ, música en directe, titelles de gran format i pintura ràpida.

Els seus espectacles *Somnis de sorra* i *Somnis de la Mediterrània* han estat programats als millors festivals d'Espanya i també a França, Grècia, Portugal i els Estats Units.

Luís Posada, narrador

Nascut a Barcelona (1963), és actor professional de doblatge des del 1983. Veu habitual al nostre país d'actors com Johnny Depp, Jim Carrey, Adrien Brody, John Cusack i Leonardo DiCaprio, és actor en produccions de TV3: *De professió API, 5 i acció, Estació d'enllaç, Nissaga de poder* o *El cor de la ciutat*.

Col·labora en programes radiofònics com *El suplement* de Catalunya Ràdio.

Orquestra Simfònica del Vallès

© Lorenzo Duaso

Va néixer el 1987 en el si de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i ben aviat s'estructurà com una societat anònima laboral, en què els treballadors en són alhora els propietaris. La seva activitat se centra al Palau de la Música Catalana, amb el cicle de concerts Simfònics al Palau i Nadal al Palau, i a la ciutat de Sabadell, amb una temporada pròpia. És membre fundador de la Fundació Òpera a Catalunya i acompanya el circuit Òpera a Catalunya. N'han estat directors titulars: Albert Argudo, Jordi Mora, Salvador Brotons, Edmon Colomer, David Giménez Carreras, Rubén Gimeno i James Ross. Des del setembre del 2018 el director és Xavier Puig. Ha rebut el Premi Nacional de Música 1992, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i la Medalla d'Honor 2012 de la ciutat de Sabadell.

Rubén Gimeno, director

© Ricardo Rios

Ocupa el càrrec de director de l'Euskal Herriko Gazte Orkestra (Jove Orquestra d'Euskadi). Ha estat director titular de l'Orquestra Simfònica del Vallès, i com a director convidat ha col·laborat amb un gran nombre d'orquestrades espanyoles, com ara l'Orquestra Nacional d'Espanya, Sinfònica de Tenerife, Sinfònica de Castella i Lleó, Orquestra de València i Orquestra de Barcelona i Nacional de Catalunya, entre d'altres. Fora de les nostres fronteres, ha dirigit les orquestrades simfòniques de Norrköping, Gävle, Orquestra de Cambra de Ginebra, Orquestra MMCK (el Japó) i Orquestra Nacional de Colòmbia, en col·laboració amb solistes del prestigi de Lang Lang, Violeta Urmana, Steven Isserlis, Fazil Say, Gabriela Montero, Behzod Abduraimov, Michel Camilo, etc. La seva activitat en el camp de la lírica l'ha portat a dirigir les produccions *Marina* al Teatre Campoamor d'Oviedo i *La del Soto del Parral* al Teatre de la Zarzuela.

També et pot interessar...

Nadal al Palau

Dissabte, 13.01.24 - 18 h

Diumenge, 14.01.24 - 12 h

Sala de Concerts

—*Requiem* de Mozart

Mireia Taragó, soprano

Tànit Bono, mezzosoprano

Roger Padullés, tenor

Gerard Farreras, baix

Cor Madrigal (Pere Lluís Biosca, director)

Orquestra Simfònica del Vallès

Carlos Ágreda, director

W. A. Mozart: *Divertiment en Re major*

M. Lauridsen: *Sonet de la nit*

W. A. Mozart: *Requiem en Re menor, KV 626*

Preus: de 28 a 48 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – CECOT – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Laboratorio Reig Jofre – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MUSICA
ORFEÓ
CATALÀ

